Małgorzata Sałacińska

Literatura dziecięca podstawą dobrego wychowania, aktywnego kształcenia i twórczego działania : Samorządowe Przedszkole nr 163 im. Heleny Bechlerowej

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 2, 111-116

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MUZEUM HISTORII POLSKI

Małgorzata Sałacińska
Dyrektor Samorządowego Przedszkola nr 163

Literatura dziecięca podstawą dobrego wychowania, aktywnego kształcenia i twórczego działania

Samorządowe Przedszkole nr 163 im. Heleny Bechlerowej

Przedszkole istnieje od 1980 roku. Znajduje się na terenie osiedla Piaski Nowe w dzielnicy Podgórze. Mieści się w jednopiętrowym budynku wybudowanym na ten cel. Jest przedszkolem 6-oddziałowym. Posiada odpowiednio przestronne, dobrze wyposażone w sprzęty i pomoce edukacyjne sale do zabaw i zajęć (fot.1) oraz duży, pełen zieleni i urządzeń do zabaw ogród. Jednym z walorów naszego przedszkola jest jego usytuowanie z dala od zgiełku komunikacyjnego, dając możliwość spokoju i wypoczynku, jednocześnie na tyle blisko traktów komunikacyjnych, aby móc korzystać z bogatej oferty społeczno-kulturalnej Krakowa.

W naszej pracy szczególny nacisk kładziemy na systematyczny kontakt dziecka z literaturą, który odpowiednio wykorzystywany, może pełnić niezmiernie istotną rolę w wychowaniu i kształceniu. Twórczość naszej patronki Heleny Bechlerowej cechuje wiele walorów poznawczych i dydaktycznych (dotyczących wartości rodzinnych, społecznych, przyrodniczych). Stały się one inspiracją do nakreślenia kilku z naszych priorytetowych działań edukacyjnych realizowanych w ramach koncepcji pracy przedszkola:

Fot. 1 – Jedna z sal zajęć dla dzieci.

Fot. 2 – Prace plastyczne dzieci (pastele) w oparciu o utwór Heleny Bechlerowej „W konwaliowej gospodzie".

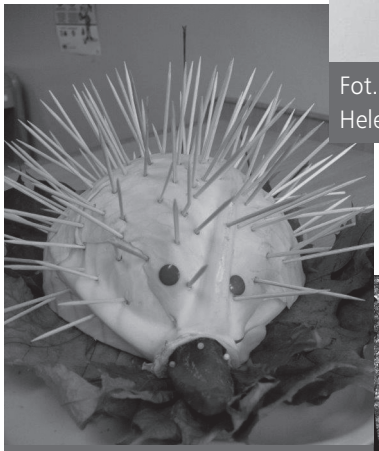

Fot. 3 – „Warzywny" Kolczatek.

Fot. 4 – Obserwacje przyrodnicze na jesiennej wycieczce w Parku Jerzmanowskich.

Fot. 5 – Wystawa prac konkursowych „Wiem, co służy mojemu zdrowiu".

Fot. 6 – Wystawa prac dzieci „Anioły" w bibliotece osiedlowej.

Fot. 7 – Pokonkursowa wystawa prac wykonanych przez dzieci z naszego przedszkola i ich rodziców („Moje osiedle, moje miasto, moja ojczyzna") w Urzędzie Miasta Krakowa.

Fot. 8 – Zajęcia na temat bezpieczeństwa z udziałem przedstawiciela Straży Miejskiej.

Fot. 9 – Dzieci „eksperymentują" w Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie.

Fot. 10 – Na wycieczce w Komendzie Policji – jedna z atrakcji: oglądanie robota saperskiego.

Systematyczne i aktywne wykorzystywanie utworów literatury dziecięcej, w tym utworów Heleny Bechlerowej, stanowi źródło przeżyć i wiedzy do zrozumienia i poszanowania wartości rodzinnych, wychowawczych, społecznych, przyrodniczych oraz inspiracji do działań twórczych.

Propagowanie wartości rodzinnych i społecznych, takich jak: dom i miłość rodzicielska, koleżeństwo, przyjaźń, uczciwość, obowiązkowość, tolerancja, życzliwość, dobro, piękno – poprzez dostarczanie pozytywnych, bliskich dziecku wzorców zachowań i bohaterów.

Dostarczanie wiedzy przyrodniczej, uczenie wrażliwości, poszanowania dla roślin i zwierząt, umiejętności wnioskowania o obserwowanych zmianach, prowadzenie samodzielnych doświadczeń i działań np. uprawa roślin, prowadzenie obserwacji przyrodniczych (fot. 4).

Wzbudzanie zaciekawienia światem – zachęcanie do obserwowania, badania, eksperymentowania oraz bezpośredniego poznawania środowiska i dziedzictwa kulturowo-społecznego naszego regionu, w tym poprzez udział w wycieczkach, zajęciach i warsztatach organizowanych przez ośrodki i instytucje kulturalno-oświatowe, zwiedzanie i poznawanie zabytków krakowskich itp.

Rozbudzanie fantazji dziecięcej i twórczej aktywności – wyrażanie przeżyć i wiedzy o świecie przedmiotów, wydarzeń, emocji, w powiązaniu z treścią utworów literackich i muzycznych za pomocą ruchu, dramy, twórczości słownej, malarstwa, rysunku.

Kształtowanie prawidłowych nawyków zdrowego trybu życia – racjonalnego żywienia, aktywności fizycznej, systematyczne przebywanie na świeżym powietrzu.

W naszej codziennej pracy dbamy o budowanie i utrzymywanie atmosfery otwartości i zrozumienia, partnerskich i przyjaznych kontaktów z rodzicami. Systematycznie umożliwiamy rodzicom poznawanie osiągnięć dziecka i zapoznawanie się z pracą przedszkola poprzez różnorodne formy współpracy – zajęcia integracyjne, współuczestniczące i otwarte; spotkania i występy okolicznościowe; konkursy rodzinne; fotograficzne dokumentowanie aktywności dzieci i wydarzeń w codziennym dniu przedszkolaka i udostępnianie zdjęć rodzicom; konsultacje indywidualne; przekazywanie wiedzy pedagogicznej rodzicom; spotkania absolwentów. Współdziałamy z rodzicami na rzecz integrowania zabiegów wychowawczych, włączania rodziców w wychowanie poza domem (spotkania z dziećmi, prezentowanie swoich pasji i zawodów, współpraca przy realizacji projektów edukacyjnych).

Organizujemy konkursy środowiskowe np. popularyzujące literaturę Heleny Bechlerowej, propagujące zasady zdrowego trybu życia (fot. 5), dobrego wychowania i kultury osobistej lub bezpieczeństwa dzieci.

Od wielu lat współdziałamy z biblioteką osiedlową – organizowanie lekcji bibliotecznych, konkursów, spotkań (np. z autorami książek), wystaw i wernisaży prac dzieci (fot. 6). Osiągnięcia dzieci i przedszkola promowane są poprzez np. udział w licznych konkursach środowiskowych: plastycznych, muzyczno-wokalnych, recytatorskich, sportowych, wiedzy; czy organizowanie wystaw prac dzieci (fot. 7)

Systematycznie współdziałamy z krakowskimi uczelniami wyższymi m/in. w organizowaniu praktyk studenckich, realizacji wspólnych projektów, wymiany wiedzy i doświadczeń. Nauczyciele w różnorodny sposób wykorzystują możliwości bezpośredniego poznawania środowiska przez dzieci poprzez organizowane wycieczek w celu poznawania zabytków Krakowa, zwiedzania muzeów, instytucji itp. i/lub uczestniczenia dzieci w zajęciach i warsztatach (na terenie przedszkola oraz poza nim) (fot. 8, 9, 10).

W codziennej pracy stosują szeroką gamę różnorodnych aktywizujących metod i form pracy z dzieckiem. Stosowane metody oparte są o uznane koncepcje pedagogiczne: „Metoda Dobrego Startu" – M. Bogdanowicz, edukacja matematyczna wg prof. E. Gruszczyk-Kolczyńskiej, metoda ruchu rozwijającego W. Sherborne, metoda gimnastyki twórczej L. Labana, zabawy z muzyką wg C. Orffa, metoda kinezjologii edukacyjnej Dennisona, metoda pedagogiki zabawy Klanza, metoda przygotowania do pisania M. Pietunin, metoda twórczej ekspresji C. Freinet'a, E. Mendozy. Ponadto nauczyciele pracują w oparciu o opracowane przez nich dodatkowe programy-pakiety działań: „Kulturalny Przedszkolak', „Bezpieczny Przedszkolak", „Program wspomagania dziecka i rodzica".

Opisane powyżej działania i osiągnięcia stanowią jedynie maleńki fragment z naszej wieloletniej działalności.

W 2010 r. przedszkole obchodziło jubileusz trzydziestolecia istnienia połączony z uroczystym nadaniem imienia Heleny Bechlerowej. Dzieci zaprezentowały rodzicom i innym znamienitym gościom zaproszonym na te uroczystości występ artystyczny inspirowany w dużej części twórczością Heleny Bechlerowej (fot. 11).